

Hoofdlijnenverslag van de internetconsultatie

Tijdelijke subsidieregeling stimulerende uitvoering maatregelen Deltaplan agrarisch waterbeheer

(Internetconsultatie van 30 maart tot en met 27 april 2023)

In het kort

Het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat bereidt een 'Tijdelijke subsidieregeling stimulerende uitvoering maatregelen Deltaplan Agrarisch Waterbeheer' voor. Het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer (DAW) is een programma waarin (verenigingen van) agrariërs en overheden samenwerken aan schoon, voldoende en gezond water. Deze subsidieregeling regelt aanvullende financiering voor maatregelen op het gebied van waterbeheer waar waterschappen en agrariërs samen aan werken.

Wat is het doel?

Het doel van de regeling is om maatregelen te stimuleren op het gebied van waterbeheer (schoon, voldoende en gezond water). Per gebied is beschreven wat de ambities zijn. Het gaat zowel om grondwater als oppervlaktewater. Waterschappen kunnen een subsidie aanvragen om maatregelen te nemen. Ze werken daarbij samen met agrariërs.

Voor wie is dit belangrijk?

- Waterschappen;
- Agrariërs en de agrarische sector;
- Provincies;
- Gemeenten;
- Rijksoverheid.

Wat verandert deze wet?

Er zijn meerdere gewenste gevolgen:

- Een verbetering van de waterkwaliteit en waterkwantiteit;
- Nauwere samenwerking tussen waterschappen en agrariërs;
- kennisontwikkeling bij zowel waterschappen als agrariërs.

De internetconsultatie

Er kon worden gereageerd op alle onderdelen van de regeling en de toelichting.

Specifiek werd een reactie gevraagd op de volgende onderdelen:

- Wat vindt u van de praktische toepasbaarheid van de subsidieregeling? Is die werkbaar voor de waterschappen? Zo nee, welke suggestie hebt u?

- Denkt u dat de regeling de samenwerking tussen waterschappen en agrariërs verder kan stimuleren? Hebt u suggesties ter verbetering?
- Wat vindt u van de voorgestelde verantwoordingswijze?
- Zijn er drempels voor het indienen van een aanvraag?

De reacties

Er zijn in totaal 6 reacties ingediend, hiervan zijn er 5 openbaar. Indieners zijn:

- **Particulieren:** 3 reacties (50 %);
- **Brancheorganisaties:** 2 reacties, te weten: Cumela; LTO Nederland (33 %);
- **Overheden:** 1 reactie (17 %).

1. Algemeen beeld van de reacties

De reacties geven een gemengd beeld wat betreft waardering van de regeling.

- Door sommige indieners wordt de samenwerking tussen de agrarische sector en natuurbeheer zeker wenselijk geacht, door een particulier wordt echter getwijfeld aan het effect en de zin van de Regeling;
- De belangrijkste opmerkingen betreffen voorts zowel procesmatige als inhoudelijke thema's.

2. Hoofdpijnen van de inhoudelijke reacties

In onderstaand overzicht is een algemeen beeld geschetst, aan de hand van citaten uit individuele reacties. Deze reacties geven uitsluitend de mening van de indieners weer.

Procesmatige opmerkingen

Kritische opmerkingen

- De waterschappen zijn juist zo ingericht dat zij alle belangen - waaronder die van de agrarische - onderkennen in hun taak. Een subsidieregeling voor een deelgebied klinkt niet erg logisch, en zal waarschijnlijk geen betere samenwerking opleveren;
- Wat nodig is, zeker in de agrarische sector, is een lange termijnvisie; het toevoegen van extra regelingen werkt juist vertragend en bureaucratie in de hand;
- De voorgestelde subsidieregeling veroorzaakt meer administratie; gezochte samenwerking (er zijn immers al agrariërs vertegenwoordigd in het waterschap) en financiële afhandeling zullen een deel van de subsidie gaan opslokken;
- De termen "verantwoordingswijze" en "drempels", wijzen op wantrouwen; dit is niet het grote probleem van deze tijd;
- De uitvoering van de regeling vraagt om een grote extra personele inspanning van deze regio's. Het is daarom niet vanzelfsprekend dat de regeling in de praktijk kan worden uitgevoerd;
- De regeling sluit ook voor wat betreft het oplossen van waterkwantiteitsaspecten onvoldoende aan bij de praktijk.

Steunende opmerkingen

- Het beschikbaar stellen van fondsen om een quick start te kunnen maken wordt van harte toegejuicht;
- De samenwerking tussen de agrarische sector en natuurbeheer is een mooie taak voor de waterschappen;
- Het is goed dat (verenigingen van) agrariërs en overheden samenwerken aan schoon, voldoende en gezond water. Dit is niet alleen een behoefte die gevraagd wordt door de samenleving maar is ook cruciaal voor de land- en tuinbouw zelf.

Inhoudelijke opmerkingen

- Er zou bij het verstrekken van de subsidie moeten worden vastgelegd dat er geluidswerende maatregelen tegen laagfrequente geluidsoverlast moeten worden genomen;
- Onduidelijk is wat er moet gebeuren als er klachten van omwonenden komen;
- De Regeling stelt dat waterstaatswerken zoals stuwtejes in eigendom moeten komen van het waterschap. Dat is niet wenselijk, omdat daarmee het beheer en de herinvesteringsopgave ook bij het waterschap komt te liggen;
- Investerings in niet-subsidiabele projectonderdelen kunnen worden opgevoerd voor cofinanciering. Dat geldt ook voor bijdragen van derden als b.v. de bijdrage van provincies. Onduidelijk is of ook andere projecten (die tot de reguliere waterschapstaak behoren en die ten goede komen aan de agrarische sector), mogen worden opgevoerd als cofinanciering;
- Kosten van grondverwerving zijn niet subsidiabel en kunnen ook niet als cofinanciering worden aangemerkt. Het is echter onduidelijk waarom b.v. drainagebuizen en personele kosten van het waterschap als niet-subsidiabele kosten wel mogen worden opgevoerd als cofinanciering;
- Over grondverzet zegt de regeling niets;
- Het is van belang om draagvlak onder loonwerkers te behouden door met name het gebruik/uitvoering te subsidiëren in plaats van de investeringen in apparatuur voor veldwerkzaamheden;
- De definitie van 'fysieke maatregelen' moet ruimte bieden aan het overdragen van het beheer van de 'fysieke maatregelen' aan agrarische ondernemers;
- Kosten, bedoeld in het tweede lid, aanhef en onder a, zijn ook subsidiabel als deze gemaakt zijn binnen drie maanden voor de inwerkingtreding van deze regeling. Gepleit wordt voor aanpassing van 'voor de inwerkingtreding' naar 'voor de indiening', omdat moet worden voorkomen dat waterschappen wachten tot en met 31 december 2025 met indienen van een aanvraag;

- Per waterschap kan ten hoogste driemaal een aanvraag worden ingediend binnen de periode. Gevraagd wordt hoe hiermee wordt omgegaan wanneer een aanvraag wordt ingediend waarbij meerdere waterschappen samenwerken;
- De ontwerpregeling laat ruimte open voor het aanvragen namens meerdere waterschappen. Ook landelijke projecten zouden ingediend moeten kunnen worden bij de Regeling, waarbij dus 21 waterschappen betrokken zijn. Gevraagd wordt of de ontwerpregeling deze ruimte biedt, en indien niet, om dit mogelijk te maken.